



УДК 336.64

СИСТЕМА МОНІТОРИНГУ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Студ. Р.С. Федюков, гр. МГФБ-1-16
Науковий керівник проф. І.О. Тарасенко
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Мета – з'ясувати основні аспекти системи моніторингу фінансово-економічної безпеки підприємства.

Завдання – це аналіз сутності системи моніторингу фінансово-економічної безпеки підприємства, і як наслідок – визначення необхідності моніторингу для забезпечення ефективності підприємницької діяльності.

Об'єкт дослідження. Це система моніторингу фінансово-економічної безпеки підприємства.

Методи та засоби дослідження. Використовувалися загальнонаукові та спеціальні методи пізнання: порівняльний, синтезу, аналізу, метод дедукції, індукції та емпіричний.

Результати дослідження. У сучасних кризових умовах для підтримки конкурентоспроможності підприємств України надзвичайно важливим є прогнозування рівня фінансово-економічної безпеки. Це дозволить керівникам приймати виважені управлінські рішення серед інших альтернативних варіантів, що в свою чергу, можливе при регулярному та ефективному проведенні моніторингових досліджень показників економічної безпеки.

Підприємство, яке отримує прибуток і має доступ до всіх необхідних ресурсів, незалежно від впливу загроз внутрішнього та зовнішнього середовища, характеризується високим рівнем фінансово-економічної безпеки.

При цьому, в основі фінансово-економічної безпеки важливу роль відіграє моніторинг. Питанням розвитку моніторингу займаються такі вчені, як Басюк Т. П., Галіцин В. К., Чубукова О. Ю. та інші. У працях цих науковців особлива увага приділяється функціонуванню моніторингу як системи, підкреслюється гостра необхідність виділення її як окремого наукового напрямку управління економічними об'єктами.

Розглядаючи процес системи моніторингу, науковці виокремлюють такі основні етапи: постановка мети; планування спостереження; збирання, групування й узагальнення інформації; аналіз і оцінювання параметрів господарської діяльності, визначення її сильних та слабких сторін; підготовка рекомендацій для ухвалення управлінських рішень, їх корегування й удосконалення рекомендацій щодо прийняття управлінських рішень; контроль результатів дій і формування інформації для подальшого спостереження й використання. [1, с. 7-11]

За результатами дослідження визначено основні елементи системи моніторингу:

1. Інструментарій моніторингу: збалансована система показників, методи та методики, аналітичні моделі, прогнозні моделі;
2. Ресурсне забезпечення: трудові ресурси, інформаційні ресурси;
3. Предметна область моніторингу: інформаційний пошук, візуалізація та документування даних, перетворення даних, аналіз даних, моделювання, прогнозування, синтез і аналіз показників, їх графічне зображення, узагальнення результатів моніторингу в звіті, розробка рекомендацій. [2, с. 18]



Таким чином, для вдосконалення управління фінансово-економічною безпекою необхідно організувати систему моніторингу, розробити комплекс механізмів системи моніторингу фінансової діяльності підприємства, що дозволить вчасно виявити відхилення фактичних результатів від прогнозованих, визначити причини відхилень і розробляти пропозиції щодо корегування окремих напрямків фінансової діяльності з метою її нормалізації та підвищення ефективності.

Для розроблення заходів стабілізації фінансово-економічної безпеки підприємства слід використовувати прогнозовані значення показників, які характеризують результати його фінансової діяльності, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки фінансового стану підприємства з факторами зовнішнього та внутрішнього середовищ і використовувати методи попереджувального управління для якості прийняття рішень.

Головне в моніторингу — оцінка динаміки основних показників, місце підприємства серед конкурентів. Ось чому треба аналізувати економічні показники в часі (за місяць, квартал, півріччя, рік, декілька років).

Моніторинг передбачає застосування ряду прийомів:

1. Складання порівняльних таблиць за ряд років, при цьому виявляють відхилення в абсолютних сумах та у відносних показниках (у %) за основними об'єктами господарської та фінансової діяльності.
2. Визначення відносних відхилень показників (у % відносно до базового періоду).
3. Визначення показників за ряд років (кварталів) у % до будь-якого підсумкового показника (до суми балансу, власних активів тощо).
4. Визначення спеціальних коефіцієнтів, які характеризують співвідношення між окремими статтями звітності.

Результати аналізу в системі внутрішнього моніторингу носять конфіденційний характер.

Висновки. Сучасний стан розвитку моніторингу характеризується ускладненням ринкової орієнтації підприємства, що призводить до зростання значення управління, якості змін у структурах і методах управління. Динамічно відбувається процес трансформації та інтеграції традиційних методів обліку, аналізу, нормування, планування та контролю в єдину систему отримання, обробки інформації та прийняття на її основі управлінських рішень, у систему, що управляє підприємством, будучи орієнтованою на досягнення не лише поточних, а й стратегічних цілей.

Ключові слова. Фінансово-економічна безпека, система моніторингу фінансово-економічної безпеки, моніторинг, концепція фінансового моніторингу.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Басюк Т. П. Система моніторингу як складова інвестиційного контролінгу / Т. П. Басюк // Економіка. Фінанси. Право. — 2004. — № 2. — С. 7–11.
2. Болквадзе И. Р. Формирование системы мониторинга экономического состояния промышленного предприятия как фактор повышения эффективности системы управления : автореф. дис. на соискание уч. степени канд. экон. наук: спец. 08.00.05 «Экономика и управление народным хозяйством (экономика, организация и управление предприятиями, отраслями, комплексами промышленности)» / И.Р. Болквадзе. – Москва, 2004. – 18 с.